వేమూరి వారి కోడలు

డికూసినప్పుడు లేచిన కామాక్షమ్మ గంగా దేవి మేలుకొలుపు పాటలు పాడుతూ చల్లచేయటము ప్రారంభించింది. నాలుగు బర్రెల పాడిగనుక అరగంటకు పైగా పట్టింది వెన్నతీయటానికి. వెన్న ముంత, పెరుగుకుండ ఉట్టిమీద సర్ది ఆమె పెరట్లోకి వచ్చేసరికి అరుణరాగాలతో బాల భాస్కరుడు తూరుపుదిశనుండి తొంగి చూస్తున్నాడు.

మిగతా పాచిపను లన్నీ కోడలికి వప్ప చెప్పి, పెరట్లో పడమటిదిశగా ఉన్న జేమ చెట్టుదగ్గరకు వెళ్లింది కామాక్షమ్మ. ఆకు కూరల మడి చెట్లపాదులు వేసి శ్రద్ధగా నీళ్లు పోసి పెంచుతూ ప్రతిఉదయమూ వాటి అభివృద్ధిని చూసి ఆనందపడుతూ ఉంటుంది. చెట్ల నన్నిటినీ పరిశీలించి ఏదో ఒకటి కోసి ఆరోజు వంటలోకి ఉపయోగిస్తూ ఉండటమువల్ల చెట్లముఖము చూస్తేనేగాని ఆ పూట చెయ్యవలసిన వంటకాలు నిర్ణయమయేవి కావు. ఈ పాదులకు కొంచెం ఎడంగా పెద్ద జేమచెట్టొకటి ఉన్నది. పిందెలు పడి కొత్త ఎదుగుతున్న దగ్గర నుండే వాటిని కాపాడటము పెద్దపనిగా ఉన్న దామెకు. పిందెలు దోరకాయలుగా మారిన తరువాత రెండుదినాలక్రిందట నాలుగు గజాల బట్ట చింపి దృష్టితగులకుండానూ- చిలుకలు కొరకకుండానూ ఆ కాయలకు కట్టివేసింది. రోజూ తెల్లవారి లేవగానే కట్టిన బట్ట లన్నీ సరి చూసుకుంటూ ఉంటుంది.

ఆరోజు బచ్చలికూర ఏరి పప్పులో వేయాలని చేట చేత పట్టుకొని మడిదగ్గరకు వెళ్లుతూ జేమచెట్టు వైపు దృష్టిని పోనిచ్చింది. చూసీ చూడటముతోటే ఆమెగుండె అదిరి పోయింది?

గతరాత్రివరకూ వంటయింటి వసారాలోకి కూడా స్ఫుటంగా కనబడ్డ జేమకాయలకు కట్టిన బట్టలు, ఇప్పుడామె కంటికి రెండు తక్కువనిపిస్తున్నాయి! తెల్లవారేలోపల జరిగిన ఈ పని ఎవరిదై ఉంటుంది? ఈ ఆలోచనలో ఆమె కనుబొమలు కలుసుకొన ప్రయత్నించాయి. ఆమె దృష్టి నిశితమై రెట్టింపువేగముతో గోడదాటి నైరుతిదిశగా ఉన్న సుంకరవారి పెంకుటింటి మీద పడ్డది.

నిముషము తడవులో కామాక్షమ్మ బయటికివినపడని మంత్రమొకటి పళ్ళకొరుకుతూ జపించి- చేతి వేళ్లను లోపలికిముడిచి, ఒక చేతి కొకటి తాకిస్తూ పటపటలాడించింది.

ఆమె ప్రాణము ఉసూరుమన్నది. అనకాపల్లినుండి ప్రత్యేకముగా తెప్పించివేసిన జేము చెట్టుఅది. దాని కాయలు చిన్న కొబ్బరికాయలంత పరిమాణములోఉంటాయి. తగిన ఎరువు వేస్తూ, జాగ్రత్తగానీళ్ళుపోస్తూ కామాక్షమ్మ పెంచుతున్నదా వృక్షాన్ని. దాని మొదటికాపు ఇంటి యజమాని ఆఖరురోజులలో వచ్చింది. 'పెరట్లో కాసిన కాయగదా! ఆయనకు పెట్టకుండా ఎట్లా తినట' మని ఆపేక్షకొద్దీ జబ్బుగా ఉన్న పెనిమిటికి ఎవరూ చూడకుండా పెట్టింది. ఆయన చనిపోయినతరువాత కొన్ని వస్తువులతోపాటు పెరటిలోని ఈ జేమచెట్టుకూడా ఆమెకు బహిఃప్రాణమయింది.

'ఇంతకూ ఎన్ని గుండెలు ఉండాలి... రాత్రి వేళ ఎవరూ చూడకుండా పెరట్లో ఉన్న జేమచెట్టుమీద చెయ్యి వేసి, గుడ్డ

(26-వ పేజీ చూడండి)

వేమూరివారి కోడలు

(16 వ పేజీ తరువాయి)

చుట్టిఉన్న రెండుకాయలు కోసుకొనిపోవటానికి?"

ఆమె కొక అనుమానము తోచి... రెండు మూడు క్షణములలో దృఢపడిపోయింది. ఆమె కోపారుణనేత్రాలలో నుండి రెండు అగ్నిబాణాలు నైఋతిదిశగా బయలుదేరినవి.

సుంకర చంద్రమ్మగారి కోడలికి రెండేళ్ళక్రిందట్న పుట్టిన కొడుకు కాక తిరిగి గర్భము నాలుగవనెల. బహుశః ఏమిటే... తప్పకుండా ఆమెకు రుచిచూపటానికే ఈ కాయలు అపహరింపబడినట్లుగా కామాక్షమ్మ మనోవీధిన ఋజువయిపోయింది. దానికి తగిన పరిహారముకొరకు ఆమె మనసు అహోరాత్రాలు విద్యుద్వేగముతో పని చేయ నారంభించింది.

* * *

కామాక్షమ్మ వేమూరివారి కోడలు. నిండుమనసుతో- తీయటి కోరికలతో- సర్వాంగసుందరమయిన దేహముతో పదిహేనవఏట ఆమె అత్తవారింటికి వచ్చింది. సుంకరవారింటి కోడలు చంద్రమ్మా, వేమూరివారి కోడలు కామాక్షమ్మా పదిరోజులు తేడాగా అత్తవారిళ్లలో పాదముపెట్టారు.

ఆ గ్రామములో సుంకర రమణయ్య కరణమూ, వేమూరి భావయ్య భూస్వామీను. ఇద్దరూ అన్నదమ్ములులా ఉంటూ ప్రతివిషయానికీ ఒకరి నొకరు సంప్రతించుకుంటూ ఉండేవారు.

ఈ యింటికీ ఆ యింటికీ కోడళ్లు జంటగా రావటమువల్ల ఆ గ్రామములోని అంగనలు తీరిక దొరికినప్పుడూ, నీలాటిరేవులోనూ- కోడళ్ల చక్కదనాన్ని గురించీ - వారు తెచ్చిన సారెలను గురించీ సమీక్షలు చేయటము మొదలుపెట్టారు.

"కామాక్షమ్మ ముఖము చూస్తేనే కడుపు నిండుతుంది. కళ్లల్లో లక్ష్మి తాండవమాడుతున్నది." అని దీక్షితులగారి భార్య అనీఅనకముందే, "ఏం బాగుంది ఆ పిల్లముఖము? తెలుపయినా కంటికింపుగా ఉండద్దూ? చామనచాయలోకూడా కళగల ముఖము సుంకరవారి చంద్రమ్మది: నీ వెన్నన్నా అను, లక్ష్మీదేవి అడుగుపెట్టినట్టుగా పెద్ద ఎత్తులో సారె తెచ్చింది. గదిసామానులు కూడా బోలెడు తెచ్చింది," అని పదిమంది తోటిస్త్రీలూ కలిసి నిర్ణయముచేసేశారు.

మరునాటికల్లా సుంకరవారి కోడలు కలవారియింటి ఆడపడుచుకనుక నలుగురి నోటా మంచిదయి, సుందరిఅయి, గ్రామంలో పేరుపొందింది. వాయుప్రసారముతోపాటు ఈవార్తలు కామాక్షమ్మఅత్తగారిచెవులకు సోకినవి. అంతవరకూ కామాక్షమ్మ కాలిమట్టెల రవళితో రాగాలాపన చేసే అత్తమామల హృదయాలు మారి అసంతృప్తిఛాయలు వాళ్ల ప్రవర్తనలో ద్యోతకమవుతూఉండేవి.

క్షణికపాటయినా విరామ మెరుగకుండా శరీరకష్టము చేసి చూసింది కామాక్షమ్మ. వినయ విధేయతలతో అత్తమామలకూ, భర్తకూ శుశ్రూషలు చేసింది. కాని ఎంత చేసినా వాళ్ల దృష్టిలో సుంకరవారికోడలు అందకత్తె- పెద్దఎత్తులో సారె తెచ్చినదీ- కామాక్షమ్మ అందవికారము గల పేదయింటి బాలికాను.

ఇట్లా ఉండగానే సుంకరవారి కోడలు కాపురానికి వచ్చిన రెండేళ్లకే పండువంటి పాపడు పాలబుగ్గలతో నట్టింట అంబాడుతూ జన ముద్దుబిడ్డడైనాడు.

"వస్తుసామగ్రితో అడుగుపెట్టిన కోడలు మనమలతో ఇల్లు కళకళలాడిస్తున్నది సుంకరవారి చంద్రమ్మ. మన పెద్దమ్మ చూడు వట్టి చేతులతో ఇంట ప్రవేశించింది ఇంతమటుకూ బిడ్డా లేదు, పాపా లేదు," అని దినానికి పదిసార్లయినా ఆ విషయాన్ని నెమరుకు తెచ్చుకునేవారు- కామాక్షమ్మ అత్తమామలు. అడుగడుగునకూ తిట్లూ శాపనార్థాలు కామాక్షమ్మకు తగులుతూఉండేవి అప్పటినుండీ.

దైవికముగా తనపట్ల జరిగే పక్షపాతమునకు కామాక్షమ్మ ప్రారంభములో లక్ష్యపెట్టలేదు గాని, నానాటికి హైన్యదశను పొందుతున్న ఆమె దైనికజీవితము రానురాను దుర్భరమయిపోనారంభించింది. అది మొదలు ఆ యింటి మట్టినేల కామాక్షమ్మ కాళ్లకు కాలిన ఇనుపరేకువలె చురచుర మండ నారంభించింది. శిరీషకుసుమకోమలమైన ఆమెహృదయము క్రమముగా రాటుదేలి జుగుప్సాసూయలకు ఆలవాలమైపోయింది. అమృతమయమై, అనురాగమునకు నిలయమైన ఆమెహృదయము విషసంకీర్ణమయిపోయింది.

కాలము నిర్మొగమాటి. కామాక్షమ్మ పరిస్థితులతో సానుభూతి చూపించకుండానే... నిర్దాక్షిణ్యముగా నడచిపోతునే ఉన్నది.

"తోటివారి అదృష్టము చూడు, మన అదృష్టము చూడు... ఏది ఎట్లా ఉన్నా కడుపున ఒక కాయ కాస్తేఅయినా బాగుండును," అని తలపోసి తలపోసి కామాక్షమ్మ మామగారు దాటిపోయినాడు.

మరుసంవత్సరము పంటలో నష్టము వచ్చింది! "ఇనుపగజ్జెల తల్లి- ఇంట ప్రవేశించినదగ్గరనుండీ అంతా తుడుపే," అంటూ అత్తగారు సాధించిపోసింది.

కామాక్షమ్మమనసు సాధింపులకు కాఠిన్యపడి శిలామయమయిపోయినది.

అత్తవారిళ్లలో అడుగుపెట్టటముతోనే ప్రతివిషయములోనూ పోటీలు రావటమువల్ల కామాక్షమ్మకూ- చంద్రమ్మకూ సన్నివేశాలూ- సమావేశాలూ కలుగనేలేదు. సుంకరవారికోడలిని ఉదయాస్తమానాలు పొగిడి పూజించినకొద్దీ... తన దురదృష్టానికంతకూ ఆమే కారకురాలన్న అపోహ బీజరూపమున కామాక్షమ్మఎదలో నాటుకొనిపోయి - నీరుచల్లిన నారువలె పెరుగనారంభించింది. దీనికి పర్యవసానముగా చంద్రమ్మతో పరిచయములేని కామాక్షమ్మ చంద్రమ్మవిషయము రాగానే ఆడతాచువలె కస్సుమనటమూ- అప్రశుతిగా మాట్లాడటమూ ప్రారంభించింది.

తరువాత కొద్దికాలానికే కామాక్షమ్మ గర్భము ధరించినా అత్తగారు చూచి ఆనందించే భాగ్యము కలుగలేదు. బిడ్డతల్లిఅయినా కామాక్షమ్మహృదయము మార్పు చెందలేదు.

పోయినంత పొడుగునా పెద్దమ్మవారి సాహచర్యము కామాక్షమ్మకు తప్పినట్లు లేదు! ఒక్క క్షణమయినా విడిచిఉండని ప్రేమకాబోలు! కామాక్షమ్మకూ చంద్రమ్మకూ కోడళ్లు వచ్చారు. ఈ తరములో

రు. 100 బహుమానం

(గవర్నమెంటు రిజిస్టరు)

తెల్లవెంట్రుకలను అంత మొందించండి రంగులు వాడకండి. మా ఆయుర్వేద సువాసన "సెంట్రల్ మోహిని ఆయిల్" 60 ఏళ్లదాకా నల్లగా ఉంచును. ఇది మీ దృష్టిని వృద్ధిపరచి తల నొప్పిని కుదుర్చుతుంది. కొన్ని వెంట్రుకలు తెల్లబడితే రూ. 2-8-0 తో ఒక సీసా (మూడు ఒకసారి 6-8-0) కొనండి. హెచ్చుగ తెల్లబడితే 3-8-0 (మూడు ఒకసారి 9-0-0.) తలంతా తెల్లబడితే రు. 5-0-0 (మూడు ఒకసారి రు. 12) కొనండి. ఇది అబద్ధమని ఋజువుచేసిన వారికి రు. 100 బహుమానం. పూర్ణ విశ్వాసానికి అణాన్నర స్టాంపు పంపి గ్యారంటీ తీసుకొనండి.

Bharat Kalyan Aushadhalaya.

Post Bag No 6725, Calcutta. (A-F)

కూడా గెలుపు చంద్రమ్మదే! ఆమె కోడలే ముందుగా బిడ్డలతల్లి అయింది!

*   *   *   *

జేమకాయల దొంగతనము జరిగిననాటి నుండీ కామాక్షమ్మ హృదయా వేదన ప్రజ్వలిస్తునే ఉన్నది. అక్కసుతోనే ఆమెకు కడుపు నిండిపోయింది.

చీకటిపాటున ఊరిబయట ఉన్న మాల శాయన్నను సలహా అడిగి- చంద్రమ్మ కోడలి గర్భము విచ్ఛిత్తు కావటానికి తుడుపు మంత్రాలతో గుమ్మడికాయను భూస్థాపితము చేయించింది గాని ఏమి పొరపాటు జరిగిందో మరి... నవమాసములు నిండిన తరువాత చంద్రమ్మకోడలు చక్కటి పిల్లవాడిని కన్నది!

అప్పటినుండీ తిరిగి నూతనోపాయాల కొరకు కబుర్లు మాలశాయన్నకు చేరుతునే ఉన్నాయి. ఏవిధానగానీ చంద్రమ్మకు నష్టము కలగాలి- కామాక్షమ్మ నిద్రపోవాలి.

నాలుగురూపాయలు చేతవేసుకొని చేగొడుగన్నేరుపప్పులు పంపాడు శాయన్న, తినే పదార్థాలలో నూరి కలిపితే ఆమె కోరికలు ఈడేరుతాయని.

ఈ యింటిమీద కాకి ఆ యింట వాలక ఎన్ని సంవత్సరాలయినదో! ఈ తినుబండారము వాళ్లకు చేరే మార్గమూ- పట్టుపడని విధమూ ఎంత యోచించినా కనబడక కొట్టుకుంటున్న కామాక్షమ్మ సుంకరవారి మనషిని చాకలివాడు సాయంత్రపు వేళ ఎత్తుకొని బజార్లవెంట తిప్పటము గమనించింది. మరునాటి సాయంత్రము గారెలు చేసేటప్పుడు ప్రత్యేకముగా రెండు గారెలను గన్నేరుపప్పులు కలిపి చేసి సిద్ధముగా వాకిట నిలబడి ఎదురుచూస్తున్నది.

సుమారు ఆరుగంటలవేళ- తెల్లటి నుదుటి మీద నల్లటి చాదుచుక్క పెట్టుకొని, దోరమామిడిని మించిన తొక్కుపలుకులతో చూపరులను మురిపిస్తూ చాకలివాని చెయ్యి పట్టుకొని రెండేళ్ల బాలుడు ఆ వీధిన వస్తూ ఉండటము ఆమెకంట పడ్డది.

వెంటనే ఆమె అరుగుమెట్లు దిగి వాకిలి దాటి బాలుని సమీపించి "ఎంత ముద్దుగా ఉన్నావురా బాబూ! ఎత్తుకుంటాను వస్తావా!" అంటూ బలవంతముగా చంక పెట్టుకొన్నది.

చాకలివాడు వద్దంటూనే ఉన్నాడు. పిల్లవాడు రానని మెలికలు తిరుగుతూనే ఉన్నాడు-ఆమె వేటినీ లక్ష్యపెట్టకుండా తిన్నగా వంటయింటిలోకి వెళ్లి- ప్రత్యేకముగా తీసిపెట్టిన గారెలకొరకు చూసింది. పాపిష్టిపిల్లి కాబోలు బోర్లించిన పళ్లెము మీదికి దూకినట్లున్నది- ప్రత్యేకంగా తీసిపెట్టిన గారెలు రెండూ గిన్నెలో ఉన్న గారెలతో కలిసిపోయినవి!

మానసికముగా బయలుదేరిన ఆందోళనను ప్రయత్నపూర్వకముగా తగ్గించుకొని...ఆ గిన్నెడుగారెలలోనుండి ఏరిఏరి రెండు గారెలను పిల్లవాని చేత తినిపించి గ్లాసెడు నీళ్లు త్రాగించి 'వెళ్తావా బాబూ! అంటూ చాకలివాని చేతి కిచ్చింది.

తెల్లవారి ఎండ ఎక్కినా తల్లి లేవలేదు' కారణ మేమని కొడుకు చేతితో తట్టి లేపపోతే చల్లగా తగిలింది కామాక్షమ్మ దేహము.

ఆందోళనతో వైద్యుని పిలిపించి చూపించాడు.

"ఒక రాత్రి వేళ ప్రాణము పోయి ఉంటుంది. ముందుగా తెలిస్తే ఏదయినా ప్రయత్నము చేసేవాడిని," అన్నాడు వైద్యుడు.

"ఆమె కేమీ జబ్బులేందే ముందుగా ఎట్లా తెలపను? రాత్రి నాకు భోజనము పెట్టి- తాను గారెలు ఫలహారముచేసి పడుకొన్నది. ఎప్పటివలె లేస్తుందనుకున్నాను," అంటూ కొడుకు కంటతడి పెట్టాడు●